

[Steen Folke]

stemte grunde til, at vi har syntes, det var rigtigt at tage situationen op til debat her.

Det er klart, det har noget at gøre med Tyrkiets beliggenhed, det har noget at gøre med, at Tyrkiet er medlem af Europarådet, af NATO, af en række forsamlings, som Danmark også indgår i. Det har noget at gøre med, at der i Tyrkiet foregår den groveste krænkelse af menneskerettigheder, at det nu er foregået i flere år under det militærdiktatur, der er, og at man om få dage ser ud til at ville indføre en forfatning, som kan cementere regimets magt og kan lægge op til en fortsat undertrykkelse og forfølgelse af anderledes tænkende.

Det har været nyttigt at få debatten, fordi der har været meget bred opslutning bag en overordentlig kritisk linje over for den krænkelse af menneskerettighederne, der foregår i Tyrkiet. Det har også været nyttigt, fordi der er blevet markeret et flertal – og det vil forhåbentlig også vise sig ved afstemningen i morgen – som har udtalt en skarp kritik af den nye forfatning og gjort opmærksom på, at den ikke er en demokratisk forfatning. Dette flertal har også lagt op til, at der skal handles i Europarådet, og jeg mener, den eneste relevante handling, der kan være tale om, er en udelukkelse af Tyrkiet af Europarådet.

Jeg håber ikke, at referaterne af denne debat i medierne alene vil komme til at beskæftige sig med de lidt komiske omstændigheder omkring dagsordener, om det radikale venstres noget uklare holdning til dagsordenerne og de forskellige trakasserier mellem tidligere og nuværende regeringspartier om, hvem der mente hvad og hvorfor i forhold til disse dagsordener. Jeg håber ikke, at det overskygger det, der har været det saglige og det seriøse indhold i debatten.

Jeg mener, det er vigtigt, at der formodentlig nu i morgen bliver vedtaget en dagsorden med det indhold, som socialdemokratiets dagsorden har. Jeg er sikker på, at det vil blive opfattet som et vigtigt signal i retning af en skærpe af den danske holdning til det tyrkiske militærdiktatur, og at alle demokratiske kræfter i Tyrkiet vil hilse det velkommen.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er min erfaring, at man ikke skal lade en usandhed stå uimodsagt, selv om man har imødegået den mange gange før.

Jeg gentager: det radikale venstre ønsker ikke, at der bliver nogen chance for regeringen til at komme bag om 1. juli 1982. Derfor kan vi godt stemme for hr. Bjørn Elmquists dagsorden, men vi foretrækker – det gør jeg personligt, og det gør gruppen – at hr. Lasse Budtz' dagsorden bliver vedtaget. Der er ingen uklarhed i denne stilling; der må efter denne debat ikke herske tvivl om, at bag om 1. juli 1982 kan vi ikke komme.

Der bør heller ikke herske tvivl om, at et flertal har sagt: vi ønsker at gå videre.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det var blot en kort bemærkning til ordføreren for VS, som fremsatte et håb om, hvilke ting der ville komme ud i pressen. Han håbede, at debatten ikke ville blive afsporet, for så vidt angår hr. Bernhard Baunsgaards stillingtagen m.v. Mit indtryk er imidlertid, at denne debat på forhånd var afsporet, når et parti som VS med det program, man har, begynder at blande sig i andre rigers indre anliggender, et parti, som i sit program under punkt 28 skriver, at det er en illusion at tro, at man kan indføre socialismen ad parlamentarisk vej, et parti, der i øvrigt ville bruge de samme metoder i Danmark, hvis man fik magt, som man har har agt, som man kritiserer i Tyrkiet. En sådan debat er afsporet på forhånd alene ved, at det er VS, der kører den.

Når der har været talt så længe her, vil jeg til slut sige: ih, hvor bliver de bange i Tyrkiet, når de hører VS og andre fra denne talerstol. Jeg må sige, at i den tid, jeg har siddet i Europarådet, har der været noget mere fornuftige tanker fremme i Europarådet, end der er hørt fra denne talerstol.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Der er jo desværre ikke i forretningsordenen nogen mulighed for at forhindre, at medlemmer spilder tingets tid, ellers synes jeg nok, at hr. Knud Lind burde have sparet os for den sidste bemærkning.

For det første ved hr. Knud Lind aldeles udmærket, at hr. Steen Folke talte og stemte